

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **S.**, so sídlom M., zastúpený Mgr. M. H., advokátom v Ž., proti žalovanému : **J. J.**, bývajúcí v B., zastúpený JUDr. J. M., advokátkou v B., **o zaplataenie 3 160,77 €**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6 C 7/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. mája 2012 sp. zn. 3 Co 3/2012 a 3 Co 4/2012 a o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. mája 2012 sp. zn. 3 Co 3/2012 a 3 Co 4/2012

t a k t o :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy dovolacieho konania, ktoré tvoria trovy právneho zastúpenia v sume 154,56 € do rúk alebo na účet Mgr. M. H., do troch dní.

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bardejov rozsudkom z 5. októbra 2011 č.k. 6 C 7/2011-101 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 160,77 € a trovy konania vo výške 1 793,67 € na účet právneho zástupcu žalobcu, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovanie je nepochybné, že žalovaný odoberal plyn na odbernom mieste B.. Pri kontrole odberateľa zistili zamestnanci žalobcu nesúlad overovacej značky na číselníku M. a obvodovej overovacej značky M. o čom vykonali zápis a zhotovili fotodokumentáciu. Ďalej uviedol, že zo zákonnej úpravy jednoznačne vyplýva, že v danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť za škodu, pri ktorej sa nevyžaduje, aby porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle odberateľ, v tomto prípade žalovaný, zaviniel, na rozdiel od všeobecnej úpravy občianskej

zodpovednosti, pričom zákon o energetike nepozná žiadne liberačné dôvody, na základe ktorých by sa žalovaný mohol tejto zodpovednosti zbaviť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobcovi, ako úspešnému účastníkovi priznal plnú náhradu trov konania, proti žalovanému, ako neúspešnému účastníkovi.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalovaného rozsudkom z 23. mája 2012 sp. zn. 3 Co 3/2012 a 3 Co 4/2012 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 3 160,77 € potvrdil (§ 219 O.s.p.). Priznal žalovanému oslobodenie od platenia súdnych poplatkov za odvolanie. Zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zrušil uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe odvolania žalovaného preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním mu predchádzajúcim s tým, že bol pri jeho preskúmaní viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania. Odvolací súd ďalej uviedol, že prvostupňový súd vo veci samej vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu aj vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok vo veci samej náležite odôvodnil. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 3 160,77 € ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd zároveň skonštatoval, že odvolanie žalovaného proti výroku o náhrade trov konania je opodstatnené, pričom uviedol svoje zistenie, že žalobca ako silná právnická osoba má zriadené právne oddelenie. V prípade, ak sa pred súdom prvého stupňa preukáže, že žalobca v čase podania žaloby na súde mal zriadené právne oddelenie, a teda disponoval zamestnancami, ktorí majú právnické vzdelanie a napriek tomu udelil plnomocenstvo na zastupovanie advokátovi, podľa názoru odvolacieho súdu by náhrada trov konania právnomu zástupcovi žalobcu podľa § 149 O.s.p. neplnila predpoklad účelne vynaložených nákladov.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré 28. novembra 2012 doplnil. Uviedol, že súdy nebrali do úvahy jeho tvrdenia, že škodu nespôsobil a zaviazali ho škodu zaplatiť na základe objektívnej zodpovednosti. Mal za to, že ak by bolo riadne vykonané dokazovanie, bola by preukázaná vina, a to či už priamo

žalovaného alebo vina iného subjektu. Záverom uviedol, že nespôsobil žiadnu škodu a žiadal rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného vyjadril a uviedol, že dovolanie je v tejto veci neprípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených rozhodnutí. Prípustnosť dovolania preto z § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ vady v zmysle § 237 O.s.p. nenamietal a tieto nezistil ani dovolací súd.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, resp. správnosť skutkových zistení (súdiac podľa obsahu dovolania), treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných vád (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejme z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, O.s.p. („dokazovanie však nevykonáva“).

Z obsahu dovolania je zrejme, že žalovaný v dovolaní namietal aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) ako aj vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak

zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá. I keby teda tvrdenia žalovaného boli opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde. Rovnako ako dôvod, že rozhodnutie súdu/súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ani dôvod, že konanie by bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Aj tento dovolací dôvod možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca náhradu trov dovolacieho konania uplatnil a ich výšku vyčíslil. Žalobcovi preto dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby advokáta, a to vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu z 27. novembra 2012. Odmena advokáta je spolu vo výške 154,56 € podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (121,17 € za jeden úkon právnej služby, 1x režijný paušál 7,63 € podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, 20 % DPH 25,76 € podľa § 18 ods. 3 vyhlášky).

Proti tomu istému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie aj žalobca, a to v časti zrušujúceho výroku krajského súdu o trovách konania. Dovolanie odôvodnil na základe § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. V dovolaní tvrdil, že odvolací súd konal nad rámec podaného odvolania a bolo mu odňaté právo konať pred súdom, lebo

nezákonný pokyn odvolacieho súdu by mohol viesť k vydaniu ďalšieho nezákonného rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, iba ak to zákon pripúšťa.

I keď je v prejednávanej veci napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a keďže žalobca dovolaním napadol výroky tohto rozsudku o trovách konania, smeruje jeho dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.). Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide (mediiným) o uznesenie o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. teda vylučuje prípustnosť dovolania žalobcu proti výrokom rozsudku odvolacieho súdu o trovách.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu

odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Pokiaľ dovolateľ existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. videl v tom, že odvolací súd konal nad rámec podaného odvolania, jeho názor nemá oporu v obsahu spisu, a to z dôvodu, že pokiaľ žalovaný vo svojom odvolaní napadol rozhodnutie súdu prvého stupňa čo do merita sporu, automaticky tak napadol aj výrok súdu o trovách konania. K tomu je potrebné uviesť, že Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. dáva odvolaciemu súdu oprávnenie rozhodnutie zrušiť, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a v dôsledku toho nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Občiansky súdny poriadok nezakazuje odvolaciemu súdu v zrušujúcom uznesení vysloviť právny názor na vec odlišný od právneho názoru súdu prvého stupňa. Práve naopak, takúto situáciu vo viacerých ustanoveniach predpokladá (§ 226 O.s.p.). V ďalšom konaní pred súdom prvého stupňa dovolateľ bude môcť realizovať procesné práva, akým je právo navrhovať dôkazy na podporu svojich tvrdení, vyjadrovať sa k rozhodujúcim skutočnostiam, k právnej stránke veci a pod. Jeho argumentácia spočívajúca v tom, že dôvody ktoré odvolací súd viedli k zrušeniu výroku o trovách konania a vráteniu veci v tejto časti na prvostupňový súd sú v rozpore s ústavným princípom rovnosti účastníkov konania a v danej veci došlo k odňatiu možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., je preto nenáležitá.

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon dovolateľ vady uvedené v týchto zákonných ustanoveniach ani nenamietal.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu smerovalo proti takému uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné nie je (§ 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.) a keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorí úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. mája 2014

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová